

EESK prioritātes Latvijas prezidentūras laikā

no 2015. gada janvāra līdz jūnijam

2. izdevums

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Priekšsēdētāja paziņojums

Pēc nesenās Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas sastāva atjaunošanas Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja turpina iesākt darbu kā aktīva Latvijas prezidentūras partnere. Nesen Eiropas Parlaments savā ziņojumā apstiprināja, ka Komitejai – Eiropas pilsoniskās sabiedrības pārstāvei – ir **svaīga nozīme Eiropas Savienības demokrātijas stiprināšanā**, un atzina tās darbības izšķirošo nozīmi Eiropas pilsoņu iniciatīvu veiksmīgā īstenošanā. Šajā virzienā mēs vēlamies darbu turpināt.

Mūsu Komiteja atbalsta Latvijas prezidentūru, lai Eiropai palīdzētu savu iedzīvotāju vārdā pārvarēt nākotnes izaicinājumus. Minēto izaicinājumu vidū ir

- **izaugsme – darbvietu radīšanas faktors:** ja vēlamies radīt darbvietas mūsu reģionos, ņemot vērā nesenos notikumus, nodrošināt stabilu nākotni, par ES rīcības centrālo elementu nākamajos piecos gados jāizvirza rūpniecības un enerģētikas politika;
- **digitālais laikmets:** ņemot vērā pašreizējās un turpmākās izaugsmes iespējas un to kopējo ietekmi citās nozarēs, Eiropai jābūt liderpozīcijā un jānodrošina, lai neviens reģions netiktu atstāts novārtā;
- **globalizācija:** ja Eiropa vēlas būt pasaules mēroga partnere, tai jāpiedalās turpmākajās nozīmīgajās sanāksmēs, lai paustu savu viedokli un aizstāvētu savas ekonomiskās intereses saistībā ar Transatlantiskā nolīguma projektu, kā arī atjaunojot reālu Āfrikas politiku, kuras īstenošana pēdējā laikā nav bijusi pietiekami aktīva, un veidojot ciešākas partnerattiecības ar Vidusjūras reģiona valstīm – ņemot vērā imigrāciju Vidusjūras reģionā un ikdienā vērojamos traģiskos notikumus tajā, Eiropas Savienībai steidzami jārod visaptverošs kopīgs risinājums. Eiropa šobrīd maksā par to, ka tai nav ne kopējas imigrācijas politikas, ne arī efektīvas kopējas patvēruma sistēmas;

- **klimata pārmaiņas:** Eiropai ir jābūt liderpozīcijā svarīgās sanāksmēs un it īpaši jāuzņemas vadošā loma 2015. gadā Parīzē paredzētās COP21 konferences sagatavošanā.

Lai sasniegtu šos mērķus, Eiropas Savienībai kopā ar eiropiešiem jāturpina darbs pastiprinātā demokrātiskā procesā, kas nodrošina Eiropas rīcības atbilstību vietējā līmeņa vajadzībām. Tas ir mūsu Komitejas uzdevums, un mēs esam gatavi to īstenot. Pēdējos mēnešos mēs esam spēruši vēl soli tālāk, pārskatot Komitejas darbību un ieviešot jaunus mehānismus, piemēram, novērošanas centru pētījumus spēkā esošo direktīvu faktiskās ietekmes novērtēšanai, un darījuši to tādēļ, lai labāk tiktu uzklausi Eiropas pilsoniskās sabiedrības viedoklis.

Turpmākie seši mēneši – Latvijas prezidentūras laiks – būs īpaši svarīgi, jo tā būs iespēja pierādīt, ka Eiropā veidojas jauna dinamika, kas to tuvinās eiropiešiem.

*Henri Malosse
EESK priekšsēdētājs*

EESK – aktīva Latvijas pilsoniskās sabiedrības partnere

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sāka veidot īpašas attiecības ar Latvijas pilsonisko sabiedrību vēl pirms Latvijas pievienošanās Eiropas Savienībai 2004. gadā. Komiteja aktīvi piedalījās Latvijas sagatavošanās darbā visos pievienošanās procedūras posmos, tostarp izvēršot saturīgu un pastāvīgu dialogu ar Latvijas ekonomikas un sociālās jomas pārstāvjiem.

EESK priekšsēdētājam Henri Malosse 2014. gada novembrī Rīgā bija ilga tikšanās ar Latvijas prezidentu Andri Bērziņu, kurā viņi pārrunāja jautājumus par prezidentūras sagatavošanu un Latvijas pieprasītajiem atzinumiem saistībā ar tās izvirzītajām prioritātēm. Arī daudzu politiska līmeņa tikšanos laikā, piemēram, ar Latvijas ministru prezidenti Laimdotu Straujumu un Latvijas Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci, tika uzsverts dialogu ar pilsonisko sabiedrību

nozīmīgums un arvien lielāka nepieciešamība stiprināt līdzdalības demokrātiju Eiropā. Priekšsēdētājs Malosse arī konstatēja, ka visi Latvijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji – darba ņēmēju arodbiedrības, darba devēju organizācijas, nevalstiskās organizācijas u. c. – lūdza Komiteju nodrošināt, lai viņu viedoklis tiktu labāk uzklausīts Briselē un lai viņi tiktu plašāk informēti par norisēm Eiropas Savienībā.

Notika arī tikšanās ar vietējiem vēlētiem pārstāvjiem, piemēram, Jelgavas pilsētas (63 000 iedzīvotāji) mēru, kurš saņēma balvu par nozīmīgu atbalstu uzņēmējdarbībai, kā arī ar Rīgas Tehniskās Universitātes studentiem, ar kuriem priekšsēdētājs Malosse pārrunāja, cik būtiski ir panākt izglītības atbilstību darba tirgus vajadzībām zinātnes un jauno tehnoloģiju jomā.

*No kreisās: EESK priekšsēdētājs Henri Malosse,
Latvijas prezidents Andris Bērziņš*

EESK locekļi no Latvijas

ĀBELTIŅA Ariadna

II grupa – Darba ņēmēju grupa

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS)

ārējo sakaru koordinētāja

international@lbas.lv

ariadna.abeltina@lbas.lv

KRAUZE Armands

III grupa – Dažādu interešu grupa

Latvijas Lauksaimnieku organizāciju sadarbības
padomes (LOSP) valdes

krauze@strops.lv

ANČA Gunta

III grupa – Dažādu interešu grupa

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām
sadarbības organizācijas Sustento valdes
priekšsēdētāja

gunta.anca@sustento.lv

KRĪGERS Pēteris

II grupa – Darba ņēmēju grupa

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS)
priekšsēdētājs

peteris.krigers@inbox.lv

krigers@lbas.lv

GAVRILOVS Vītālijs

I grupa – Darba devēju grupa

Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK)
prezidents, Latvijas Nacionālās trispusējās
sadarbības padomes (NTSP) līdzpriekšsēdētājs,
Eiropas biznesa konfederācijas BusinessEurope
viceprezidents un privātais investors

vs.gavrilovs@gmail.com

lddk@lddk.lv

STRAUTMANIS Gundars

I grupa – Darba devēju grupa

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras
(LTRK) Padomes priekšsēdētājs

Gundars.Strautmanis@lattelecom.lv

GOBIŅŠ Andris

III grupa – Dažādu interešu grupa

Eiropas Kustības Latvijā prezidents

gobins@web.de

info@eiropaskustiba.lv

Latvijas prezidentūrai jāuzklausa Eiropas pilsoniskās sabiedrības viedoklis

- *Laikā, kad ekonomikas krīze ir pārvilkusi svītru ekonomiskā un sociālā progresa gadiem un pieaug nabadzība un sociālā atstumtība, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja pievērsīsies jautājumam, kā stabilizēt un attīstīt **Eiropas sociālo modeli**, kā ražīguma faktoru vairāk uzsvērot **sociālos ieguldījumus**. Ikvienā inovācijā galvenajam jābūt **humānajam aspektam** ar mērķi panākt pareizo līdzsvaru starp ekonomikas, sociālajiem un vides jautājumiem.*
- *Lai Eiropas Savienību atgrieztu uz izaugsmes ceļa, Komiteja aktīvi piedalīsies arī Komisijas priekšsēdētāja Juncker **Nodarbinātības, izaugsmes, taisnīgu un demokrātisku pārmaiņu** programmas ieviešanā, īpaši koncentrējoties uz prioritātēm saistībā ar vērienīgā ieguldījumu tiesību aktu kopuma īstenošanu, kā arī **Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšanu un izveides pabeigšanu**.*
- *EESK turpinās darbu pilsētu teritoriju jomā, lai radītu **kopēju Eiropas pilsētvides attīstības praksi**, kas ilgtspējīgā veidā palīdzēs sekmēt ekonomikas izaugsmi. EESK vienlaikus aktīvi palīdzēs popularizēt tagadējās un nākamās **makroreģionālās stratēģijas**, piemēram, EUSAIR (Adrijas un Jonijas jūras reģionam) un EUSALP (Alpu reģionam).*

- Arī **patērētāju jautājumi** Komitejas darba kārtībā ieņems svarīgu vietu, un īpaša uzmanība tiks veltīta jauniem patēriņa veidiem, tādiem kā sadarbīgais patēriņš un uz kopīgu izmantošanu balstīta ekonomika. Turpinot iesākto darbu **plānotās novencošanas** jomā, Komiteja uzsāks pētījumu, kā izsmelšāka informācija par produktu paredzamo ekspluatācijas laiku varētu ietekmēt patērētāju rīcību, ļaujot ražotājiem pielāgot produkciju patērētāju prasībām. Šajā pusgadā, kā parasti, notiks gadskārtējā Eiropas Patērētāju diena.
- Komiteja turpinās arī prioritāro darbu **transporta politikas un civilās aviācijas** jomā, it īpaši lidostu kapacitātes un integrētas gaisa telpas jautājumā. Attiecībā uz **enerģētiku** Komiteja veicinās **Eiropas Enerģētikas dialogu (EED)** un organizēs makroreģionālu konferenci, iesaistot vairākas kaimiņos esošas dalībvalstis. **Digitalizācijas programmas** jomā galveno uzmanību veltīsīm **lielo datu un lietotāju aizsardzībai**, kā arī **IT izaugsmes ekoloģizācijai**.
- Pievērsoties **klimata pārmaiņām**, ES prezidentvalsts Latvijas pieprasītā izpētes atzinumā tiks aplūkota to nozīmīgā saikne ar lauksaimniecību un mežsaimniecību un formulēta Komitejas nostāja pušu konferencē **COP21 Parīzē**, piesaistot pilsonisko sabiedrību no ES neietilpstošām valstīm. Turpināsies darbs pie **ilgtspējīgas attīstības mērķu programmas laikposmam pēc 2015. gada**, un EESK aktīvi darbosies arī izstādē **World Expo 2015 "Paēdināt planētu: enerģija dzīvei"** kas notiks Milānā.
- Nākamā pusgada laikā EESK turpinās nodarboties ar **kaimiņattiecību politiku, Euromed darbībā** kā prioritātes dienvidu valstīs saglabājot migrāciju, jauniešu nodarbinātību un integrētāku pilsonisko sabiedrību. Komiteja pēc ES prezidentvalsts Latvijas pieprasījuma izstrādās arī atzinumu par **ES un Vidusāzijas stratēģiju**, kā arī turpinās prioritāro darbu pie **attīstības mērķiem laikposmam pēc 2015. gada** un sniegs ieguldījumu **ES tirdzniecības sarunās**, tostarp sarunās par **TTIP** un it īpaši aktuālajā diskusijā par **ieguldītāju un valsts strīdu izšķiršanu (IVSI)**.

Kopīgas atbildības jautājums

Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Latvijas darbības laikā

2015. gada 1. janvārī Eiropas Savienības Padomes prezidentūru pirmo reizi tās vēsturē pārņēms Latvija. Mūsu valstij ir liels gods uzņemties šo uzdevumu – būt par starpnieku dalībvalstu darbā un koordinēt to ar citām ES iestādēm, lai panāktu labākos iespējamus risinājumus. Eiropas Savienība šobrīd saskaras ar daudzējādām problēmām: cilvēki ir nobažījušies par darbvietām un izaugsmi un ģeopolitiskā situācija ir sarežģīta, kas nozīmē papildu spiedienu uz ES rīcību. Mēs izmantosim prezidentūras laiku, lai risinātu iekšējos un ārējos problēmjautājumus, palīdzētu stiprināt ekonomikas atveseļošanu un izaugsmi.

Latvija ir izvirzījusi trīs prezidentūras prioritātes: “konkurētspējīga Eiropa”, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību; “digitāla Eiropa”, lai izmantotu iespējas, ko sniedz informācijas un komunikācijas tehnoloģijas; “ieinteresēta Eiropa”, lai risinātu globālus jautājumus. Prezidentvalsts Latvija centīsies strādāt ciešā sadarbībā ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ne tikai jautājumos, kas skar konkurētspējīgu un digitālu Eiropu. Tā uzskata, ka ir svarīgi sadarboties arī jautājumos par pilsoniskās sabiedrības

iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesos, par plaisas pārvarēšanu un ES iestāžu tuvināšanu ES iedzīvotājiem. Lai to panāktu, mēs plānojam revitalizēt stratēģiju “Eiropa 2020”. Vēlamies iesaistīt arī ārpus ES dzīvojošus cilvēkus, par galveno elementu sadarbībā ar Austrumu partnerības un Vidusāzijas valstīm padarot tiešus personiskus kontaktus.

Lai paaugstinātu Eiropas Savienības konkurētspēju, ir svarīgi atvieglot ieguldījumus un stiprināt vienoto tirgu. Konkurētspējīgu Eiropu var veidot ar mērķtiecīgiem ieguldījumiem un tālāku ekonomikas politikas reformu. Mums ir arī jāizveido iekļaujošs un ilgtspējīgs darba tirgus, lai ekonomikas izaugsme izpaustos kā vairāk darba vietu un lielākas algas. Tāpēc mūsu prezidentūras laikā pievērsīsimies nodarbinātībai un ekonomikas izaugsmei, vienlaikus strādājot pie energoatkarības mazināšanas, virzības uz stabilu klimata politiku un rūpniecības konkurētspējas stiprināšanas.

Digitālās Eiropas prioritāte ir vēl viens ceļš, kā radīt jaunas darbvietas un veicināt izaugsmi Eiropas Savienībā. Pirmais solis ir attīstīt uzticēšanos starp pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem un likvidēt šķēršļus pārrobežu tirdzniecībai un pakalpojumiem. Prezidentvalsts turpinās darbu ar datu aizsardzības tiesību aktu kopumu un pie to digitālo iespēju pavēršanas,

ko piedāvā ES esošā infrastruktūra. Vienlīdz svarīgi ir arī paplašināt digitālās prasmes, pēc iespējas lielākam cilvēku skaitam piedāvājot piekļuvi mūsdienīgām informācijas un komunikācijas tehnoloģijām. Prezidentvalsts Latvija veicinās dialogu par e-pārvaldi, lai valsts pārvaldes iestādēs nodrošinātu lielāku iekļautību un labāku pārredzamību.

Mēs dzīvojam laikā, kad labklājību un izaugsmi nevar uzskatīt par pašsaprotamām. Eiropas Savienībai ir jāuzdrīkstas sevi mainīt un pārveidot, vienmēr iesaistot iedzīvotājus. Mēs strādāsim roku rokā ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, lai veidotu labāku Eiropu mūsu iedzīvotājiem.

Laimdota Straujuma
Latvijas Republikas ministru prezidente

EU2015.LV

Daži fakti par Latviju

Avots: Latvijas Reģionālās attīstības ministrija

Oficiālais nosaukums	Latvijas Republika
Galvaspilsēta	Rīga
Platība¹	64 480 km ²
Citas lielākās pilsētas	Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils
Valsts valoda	latviešu
Valūta	eiro
Iedzīvotāju skaits (2014. gada jūlijs, aptuveni)²	2 165 165
IKP uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas līmeņa (ES 28 = 100) (2014. gada 1. jūnijs)³	67
IKP pēc tirgus cenām milj. eiro, 2013⁴	23 000
Bezdarba līmenis 2014. gada jūlijā⁵	Kopā: 10.8%
Bezdarba līmenis 15–24 g.v. iedzīvotāju grupā⁶ (2013. gada 3. ceturksnis)	23.9%
Reliģija	luterānisms, Romas katolicisms, Austrumu pareizticība, citas
Paredzamais mūža ilgums 2014. gadā⁷	Visi iedzīvotāji: 73,44 gadi Vīrieši: 68,41 gads Sievietes: 78,75 gadi
Galvenās eksporta nozares 2012. gadā⁸	1) Koksne un koksnes izstrādājumi (15%) 2) Parastie metāli un parastā metāla izstrādājumi (14%) 3) Mašīnas un mehānismi; elektroiekārtas (14%)
Galvenās importa nozares 2012. gadā⁹	1) Mašīnas un mehānismi; elektroiekārtas (18%) 2) Minerālprodukti (18%) 3) Citas preces (12%)

1 Index Mundi, Latvia, Surface area, 2011, <http://www.indexmundi.com/facts/latvia/surface-area>.

2 Index Mundi, Latvia Demographics Profile 2014, http://www.indexmundi.com/latvia/demographics_profile.html.

3 Eiropas Komisija, Eurostat, 2014. gada 1. jūnija dati, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&code=tec00114>.

4 IKP pēc pašreizējām tirgus cenām, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/File:GDP_at_current_market_prices_2002-03_and_2011-13_YB14-fr.png.

5 Bezdarba statistika, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics.

6 Eiropas Komisija, Eurostat, Jauniešu bezdarbs, 2013Q4, [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/File:Youth_unemployment_2013Q4_\(%25\).png](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/File:Youth_unemployment_2013Q4_(%25).png).

7 Index Mundi, Latvia Demographics Profile 2014, http://www.indexmundi.com/latvia/demographics_profile.html.

8 LIAA, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, 2012. gads, ārējās tirdzniecības statistika, <http://www.liaa.gov.lv/trade/foreign-trade-statistics>.

9 LIAA, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, 2012. gads, ārējās tirdzniecības statistika, <http://www.liaa.gov.lv/trade/foreign-trade-statistics>.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Par izdevumu atbildīgā nodaļa: Apmeklējumu un publikāciju nodaļa
EESC-2015-19-LV

www.eesc.europa.eu

©Eiropas Savienība, 2015. gads
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Print:
QE-02-15-279-LV-C
ISBN 978-92-830-2749-2
doi:10.2864/502278

Online:
QE-02-15-279-LV-N
ISBN 978-92-830-2745-4
doi:10.2864/198621

LV